

HE 56/2016 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain, valmisteverotuslain, sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia eräiden valtiontukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta. Valtiontukea myöntävän tahon olisi Euroopan unionin valtiontukisäännösten mukaisesti ilmoitettava julkaistaviksi yksilöidyt vakiomuotoiset tiedot yli 500 000 euron yksittäisen tuen myöntämisestä. Maatalouden alkutuotannossa vastaava velvoite koskee yli 60 000 euron tukea ja kalastus- ja vesiviljelyn alalla yli 30 000 euron tukea. Tiedot ilmoitettaisiin Euroopan komission jäsenvaltioita varten ylläpitämään tietojärjestelmään, josta ne julkaistaan Suomea koskevalla verkkosivustolla. Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa Euroopan unionin valtiontukisääntöjen uudistuksen yhteydessä hyväksytyjen jäsenvaltiota velvoittavien tukipäätöstietojen julkaisuvelvoitteiden toimeenpano Suomessa. Tukitietojen julkaiseminen parantaa valtiontukia koskevaa avoimuutta sekä kansallisesti että Euroopan unionissa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös valmisteverotuslakia. Lakiin lisättäisiin säännökset tukea saavan yrityksen velvollisuudesta ilmoittaa tukiviranomaiselle tietyt yritystä koskevat tiedot valtiontukisääntelyssä edellytetyn valtion julkaisuvelvoitteen toteuttamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus koskisi käytännössä kaikkia energiaverotukia saavia yrityksiä. Kun yritykselle maksettaisiin tukea veronpalautuksena, yritys ilmoittaisi vaadittavat tiedot veronpalautushakemuksessa. Muiden kuin veronpalautuksena maksettavien tukien osalta, yrityksen olisi rekisteröidyttävä tuensaajaksi ja ilmoitettava tiedot tukiviranomaiselle.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Valtiota koskevan julkaisuvelvoitteen toteuttamiseksi myös sähköverkonhaltijaa ja sähköntuottajaa koskisi eräiltä osin tietojenantovelvollisuus sähköveroluokan II mukaisista sähkön luovutuksista.

Esityksessä ei ehdoteta sisällöllisiä muutoksia energiaverotukiin.

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi valtiontuen julkaisuvelvoitteen johdosta tarvittavat muutokset koskien elokuvatuottajien tuotantotuen verovapautta ja eräiden maataloudessa käytettyjen energiatuotteiden valmisteveron palautuksia.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016. Kalastukseen ja vesiviljelyyn ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettävien valtiontukien julkaisuvelvoitteet koskivat 1 päivänä tammikuuta 2017 ja sen jälkeen tehtäviä tukipäätöksiä.

HE 56/2016 vp

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Yleistä Euroopan unionin valtiontukisääntelystä ja siihen liittyvästä menettelytapasääntelystä.....	3
Valtiontuen edellytykset.....	3
Komission toimivalta ja valtiontukisääntelyn menettelytavat.....	4
Valmisteverotukseen liittyvistä valtiontuista.....	6
Valtiontukisääntelyn noudattamisen laiminlyönnin seuraamukset.....	8
Kansallinen menettelytapasääntely.....	9
1.2 Tukitietojen julkaisua koskevat avoimuusvelvoitteet ja niiden voimaantulo.....	10
Julkaistavat tiedot.....	11
Verotukia, alueellista kaupunkikehitystukea sekä riskirahoitustukea koskeva julkaisuvelvoite.....	13
1.3 Komission keskitetty avoimuustietojärjestelmä.....	14
Kansalliset julkaisuvelvoitteet.....	15
2 EHDOTETUT MUUTOKSET.....	15
Laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta.....	15
Energiaverotuet.....	16
Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta.....	17
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	18
4 ASIAN VALMISTELU.....	18
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	20
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELU.....	20
1.1 Laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta.....	20
1.2 Valmisteverotuslaki.....	20
1.3 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta.....	21
1.4 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	21
2 VOIMAANTULO.....	22
LAKIEHDOTUKSET.....	23
Laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain muuttamisesta.....	23
Laki valmisteverotuslain muuttamisesta.....	24
Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.....	25
Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	26
RINNAKKAISTEKSTIT.....	27
Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.....	27

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Yleistä Euroopan unionin valtiontukisääntelystä ja siihen liittyvästä menettelytapasääntelystä

Valtiontuen edellytykset

Euroopan unionin (EU) valtiontukisääntely on osa unionin kilpailuoikeutta, jonka tarkoituksena on taata tasavertaiset kilpailuolosuhteet koko unionin alueella. Valtiontuesta säädetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT -sopimus) 107 -109 artikloissa. Sääntely on tärkeä osa Euroopan laajuisten sisämarkkinoiden toimintaa ja sen tarkoituksena on varmistaa, etteivät jäsenvaltioiden viranomaiset myönnä sellaisia tukia, jotka vääristävät kilpailua eivätkä siten sovi sisämarkkinoille. Tavoitteena on myös vähentää jäsenvaltioiden välistä tukikilpailua.

SEUT -sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suuressa tai jonkin yrityksen tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tuen katsominen valtiontueksi edellyttää artiklassa mainitun neljän kriteerin samanaikaista täyttymistä; tuki on myönnetty julkisista varoista, tuki on valikoiva, tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtiontuessa on kyse julkisten varojen kanavoimisesta yrityksiin. Valtion varojen käsite on laaja ja mikä tahansa julkinen taho voi olla tuen myöntäjä. Tukiviranomaisen käsite sisältää siten, valtion lisäksi muun muassa paikallis- ja alueviranomaiset, julkiset yritykset, valtion perustamat tai nimeävät yksityiset elimet, jotka on perustettu jonkin tietyn tuen hallinnoimiseksi. Julkisten yritysten tukijärjestelyt eivät automaattisesti täytä valtiontuen kriteereitä, jos valtion viranomainen ei tosiasiallisesti osallistu tukijärjestelyä koskevaan päätöksentekoon. Suomessa valtiontukia myöntävät esimerkiksi Tekes, Finnvera, ELY-keskukset, maakuntien liitot, kunnat ja kuntayhtymät sekä verotukseen liittyvien tukien osalta Verohallinto ja Tulli.

Valtiontukea pidetään valikoivana silloin, kun se kohdistuu vain osaan yrityksistä, esimerkiksi tiettyyn yritykseen tai toimialaan. Taloudellisen tuen muodolla ei ole merkitystä. Valtiontukea voi olla esimerkiksi avustus, markkinahintaa edullisempi laina, takaus, markkinaehtoista edullisempi pääomasijoitus tai pääomitus, verovapaus, veronalennus, veronpalautus tai markkinahintaa alhaisempi kiinteistön tai maa-alueen vuokra tai myyntihinta. Valtiontukea eivät sen sijaan ole esimerkiksi kaikkiin yrityksiin kohdistuvat toimenpiteet (muun muassa verotuksessa yhteisöveron alentaminen) tai julkisten varojen käyttö markkinaehtoisesti, esimerkiksi laina tai pääomasijoitus yksityisiin luotonantajiin/sijoittajiin verrattuna samankaltaisilla ehdoilla.

Valtion toimenpiteen katsotaan vääristävän tai uhkaavan vääristää kilpailua, jos se on omiaan parantamaan tuensaajan kilpailuasemaa verrattuna muihin yrityksiin, joiden kanssa se kilpaillee. Käytännössä kilpailun katsotaan vääristyvän SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos yritys saa taloudellista etua kilpailulle vapautetulla alalla, jolla on tai voisi olla kilpailua. Riittää, että yritys pystyy tuen avulla säilyttämään vahvemman kilpailuaseman kuin mikä sillä olisi ollut ilman tukea. Jotta tuen voidaan olettaa vääristävän kilpailua, pidetään yleensä riittävänä, että tuki antaa tuensaajalle etua vapauttamalla sen kustannuksista, joista sen olisi muuten vastattava osana tavanomaista liiketoimintaansa. Kauppavaikutuskriteerin täyt-

HE 56/2016 vp

tymisen kynnyks on alhainen. Lähtökohtaisesti kauppavaikutuskriteeri täyttyy, jos tuensaaja harjoittaa taloudellista toimintaa ja toimii markkinoilla, joilla esiintyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Jo tällöin tuki voi esimerkiksi vaikeuttaa muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden toimijoiden pääsyä markkinoille ylläpitämällä tai lisäämällä paikallista tarjontaa. Komissio on kuitenkin vuonna 2015 antanut myös ratkaisukäytäntöä (SA.37432, SA.37904, SA.33149, SA.38035, SA.39403, SA.37963), joissa on todettu, että erityisolosuhteiden vuoksi tietyillä toiminnoilla on puhtaasti paikallinen vaikutus (tuki ei johda kysynnän ja investointien houkuttelemiseen po. alueelle, tuensaajan tuottamat palvelut ja tavarat ovat paikallisia tai niillä on maantieteellisesti rajattu vaikutusalue, markkinoihin ja naapurijäsenvaltioiden kuluttajiin kohdistuva vaikutus on vähäinen). Käytännössä tällaisia esimerkkejä ovat erilaisten paikallisten kohteiden tukeminen, kuten paikalliset uimahallit ja muut paikalliset vapaa-aikaan liittyvät tilat, paikalliset museot ja muu kulttuuri-infrastruktuuri, jotka eivät houkuttele matkailijoita ulkomailta, tiedotus- ja kulttuurituotteet, joilla kielellisesti ja maantieteellisesti syistä rajoitettu yleisö, paikalliset kokouskeskukset, jonka osalta sijainti ja tuen mahdollinen vaikutus hintoihin ei todennäköisesti ohjaa käyttäjiä muiden jäsenvaltioiden keskuksista. Valtiontuen määrittely ei myöskään edellytä, että kilpailun vääristyminen tai vaikutus kauppaan on merkittävää tai olennaista.

SEUT – sopimuksessa ei ole erikseen määritelty yrityksen käsitettä, vaan käsitteen sisältö on täsmennyntynyt oikeuskäytännössä taloudellisen toiminnan käsitteen kautta. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita ja palveluita tarjotaan markkinoilla. Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yrityksiä ovat kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta, rahoitustavasta tai taloudellisen voiton tavoitteesta. Valtiontukisääntelyn kannalta ei ole merkitystä sillä, onko kyseessä yksityinen vai julkisomisteinen yritys. Yrityksen ja taloudellisen toiminnan käsitteen tulkinta on laaja. Myös voittoa tavoittelemattomat yksiköt kuten esimerkiksi kolmannella sektorilla toimivat yhdistykset voivat harjoittaa taloudellista toimintaa. Yksikön luokittelu yritykseksi liittyy aina tiettyyn toimintaan; yksikkö, joka harjoittaa sekä taloudellista että ei-taloudellista toimintaa, katsotaan yritykseksi vain taloudellisen toiminnan osalta.

Taloudellisen toiminnan käsite kehittyy jatkuvasti ja se voi vaihdella jäsenvaltioittain. Komission yleisessä tiedonannossa koskien Euroopan unionin valtiontukisääntöjen soveltamista yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen (englanniksi *services of general economic interest*, myöhemmin *SGEI*) tuottamisesta myönnettävään korvaukseen eli niin sanotussa SGEI -tiedonannossa (2012/C8/02) todetaan, että jäsenvaltiot voivat päättää siirtää yrityksille tehtäviä, jotka on perinteisesti katsottu valtiolle kuuluviksi tehtäviksi. Valtioiden voi myös luoda edellytykset markkinoiden syntymiselle sellaiselle tuotteelle tai palvelulle, jota ei muutoin olisi olemassa. Tällaisista valtion toimista seuraa, että kyseisestä toiminnasta tulee taloudellista ja että se kuuluu kilpailusääntöjen soveltamisalaan. Käytännössä se, harjoittaako tuen saaja taloudellista toimintaa vai ei, tulee aina arvioida tapauskohtaisesti.

Komission toimivalta ja valtiontukisääntelyn menettelytavat

Valtiontukivalvonnan tavoitteena on varmistaa, että tukea myöntävät viranomaiset soveltavat tukiohjelmaa ja yksittäisiä tukiohjelman ulkopuolisia tukia myöntäessään oikeaa menettelytapaa sekä varmistavat tuen hyväksyttävyyttä koskevien edellytysten täyttymisen. EU:n valtiontukisääntely kuuluu komission toimivaltaan. Komissiolla on yksinomaisen toimivalta päättää, soveltuuko tuki sisämarkkinoille. Peruseriaate on, että valtiontuista tulee tehdä SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti etukäteen ilmoitus Euroopan komissiolle. Viranomaiset voivat lähtökohtaisesti myöntää taloudelliseen toimintaan vain sellaisia tukia, jotka komissio on hyväksynyt sisämarkkinoille soveltuviksi.

HE 56/2016 vp

Komissio on antanut useita yksityiskohtaisia sääntöjä siitä, millaiset valtiontuet ovat sisämarkkinoille hyväksytyjä. Jäsenvaltioiden viranomaiset joutuvat tukijärjestelyjä suunniteltaessaan huomioimaan näiden sääntöjen ehdot, jotta tuki olisi hyväksyttävissä sisämarkkinoille. SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämisestä tai muuttamisesta koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Ilmoitusmenettelyn tarkoituksena on varmistaa tukien yhteensopivuus sisämarkkinoille. Tukitoimenpidettä ei pääsääntöisesti voida ottaa käyttöön ennen kuin komissio on hyväksynyt tukijärjestelmän. Ennakoilmoitusvelvollisuudesta on kuitenkin säädetty merkittäviä poikkeuksia, joiden soveltamisalaa laajennettiin valtiontukisääntöjen kokonaisuudistuksessa.

- Jos tukijärjestelyyn voidaan soveltaa komission antaman ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 651/2014 (jäljempänä yleinen ryhmäpoikkeusasetus) säännöksiä, tuesta ei tarvitse etukäteen ilmoittaa komissiolle. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisista tuista on kuitenkin tehtävä 20 työpäivän kuluessa toimenpiteen voimaantulosta vakiomuotoinen yhteenvedoilmoitus. Komissio valvoo yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisia tukia jälkikäteen vuosiraportoinnin ja jälkikäteisvalvonnan avulla.

Myös maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla on säädetty poikkeuksia valtiontukien ennakoilmoitusvelvollisuudesta. Niitä ovat:

-komission asetus (EU) N:o 702/2014 tiettyjen maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (jäljempänä maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus) Asetuksen mukaisista tuista on tehtävä komission vaatima vakiomuotoinen yhteenvedoilmoitus vähintään 10 työpäivää ennen toimenpiteen voimaantuloa;

-komission asetus (EU) N:o 1388/2014 tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (jäljempänä kalastuksen ja vesiviljelyn ryhmäpoikkeusasetus).

Ryhmäpoikkeusasetusten mukaiset tuet voidaan ottaa siis nopeasti käyttöön ilman komission hyväksyntää edellyttäen, että ryhmäpoikkeusasetusten yleisiä ja erityisiä soveltamisedellytyksiä noudatetaan. Ryhmäpoikkeusasetusten mukaista tukea ei voida myöntää esimerkiksi taloudellisissa vaikeuksissa oleville yrityksille lukuun ottamatta tukiohjelmia tiettyjen luonnonmullistusten aiheuttaman vahingon korvaamiseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että tukea myöntävän viranomaisen on tukea myöntäessään tarkistettava, ettei yritys täytä taloudellisissa vaikeuksissa olevan yrityksen määritelmää. Tuen on oltava läpinäkyvää ja sillä on oltava pääsääntöisesti kannustava vaikutus, millä tarkoitetaan tuen hakemista ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista. Myös tietojen julkaisua ja raportointia koskevaa sääntelyä on noudatettava, jotta tuki olisi ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista tukea, eikä laitonta tukea.

Ennakoilmoitusvelvollisuutta ei lisäksi ole, jos tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena eli niin sanottuna de minimis-tukena komission asetus (EU) N:o 1407/2013 enintään 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana, yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävänä vähämerkityksisenä tukena (komission asetus (EU) N:o 360/2012) enintään 500 000 euroa kolmen verovuoden aikana tai komission Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja (SGEI) tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen eli niin sanotun komission SGEI-päätöksen (2012/21/EU) mukaisena tukena.

HE 56/2016 vp

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla on myös erityissäädöksiä vähämerkityksisestä de minimis -tuesta. Niitä ovat:

-komission asetus (EU) N:o 1408/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla ja

-komission asetus (EU) N:o 717/2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla.

Maatalouden de minimis-tuen enimmäismäärä on 15 000 euroa ja kalastus- ja vesiviljelyalalla 30 000 euroa kolmen verovuoden aikana. Metsätalouden tukiin ja maaseutualueiden tukiin ei ole erilisiä de minimis -säännöksiä.

Tukea myöntävän viranomaisen vastuulla on itse arvioida, sisältääkö toimenpide EU:n valtiontukisääntöjen mukaista tukea. Jos kyse on valtiontuesta, viranomaisen on ennen tuen täytäntöönpanoa selvittävä, löytyykö tuelle hyväksyttävyyden peruste ja tarvittaessa noudatettava toimenpiteeseen soveltuvaa ilmoitusmenettelyä. Erityisesti monimutkaisten tukiohjelmien ja suurten yksittäisten tukien tapauksessa, viranomaisen on tehtävä tuesta ennakoilmoitus komissiolle. Jos tuki myönnetään lakiin perustuvasta tukiohjelmasta, tukiohjelman valtiontukisääntöjen mukaisuuden arvioinnin tekee asianomainen ministeriö ja asia kuvataan tukiohjelmasta koskevassa hallituksen esityksessä. Tällöin toimivaltainen ministeriö huolehtii myös valtiontukisääntöjen mukaisten menettelytapoja noudattamisesta sekä tarvittavien ilmoitusten laatimisesta.

Valmisteverotukseen liittyvistä valtiontuista

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset energiaverotuet

Ryhmäpoikkeusasetuksen 44 artiklan mukaan ympäristöverojen alennusten muodossa toteutettavat ympäristönsuojelutukiohjelmat, jotka täyttävät energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehityksen uudistamisesta annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY, jäljempänä energiaverodirektiivi, edellytykset, ovat sisämarkkinoille soveltuvia. Ne vapautetaan ennakoilmoitusvaatimuksesta, jos veronalennuksen saajat valitaan läpinäkyvien ja objektiivisten kriteerien perusteella ja jos tukea saavat maksavat veroa vähintään energiaverodirektiivissä vahvistetun vähimmäistason. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tukea myönnettäessä jäsenvaltion on varmistuttava siitä, että energiaverodirektiivin rakennetta ja vähimmäistasoja noudatetaan jäsenvaltiossa tosiasiallisesti. Jos tukea maksetaan enemmän kuin unionin lainsäädäntö mahdollistaa, kyseessä on laitton tuki ja seurauksena voi olla tuen takaisinperiminen tuen saajalta korkoineen.

Ryhmäpoikkeusasetuksen 44 artiklan edellytykset täyttävät tukiohjelmat koskevat energiainensiivisten yritysten veronpalautuksena myönnettävää tukea, teollisuuden ja konesalien alennettua sähköveroa, yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon puolitettyä hiilidioksidiveroa ja maatalouden energiaveronpalautusta. Nykyisten tukiohjelmien voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020.

Energiaverotukiin on sovellettava 44 artiklan lisäksi myös ryhmäpoikkeusasetuksen yleisiä edellytyksiä. Niiden mukaan tukea ei saa esimerkiksi myöntää taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yritykselle. Tukea ei myöskään saa maksaa yritykselle, jolle on annettu sellainen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi. Jäsenvaltion on myös valvottava näiden ryhmäpoikkeusasetuksen yleisten edellytysten täyttymistä, jotta se voi ottaa tu-

HE 56/2016 vp

en käyttöön ilman komission ennakkopäätöstä. Muutoin tukea voidaan pitää laittomana. Esimerkiksi taloudellisissa vaikeuksissa olon valvonnan on oltava vähintäänkin jälkikäteistä otantaan perustuvaa valvontaa. Tämän lisäksi yritykseltä voidaan edellyttää tukihakemuksen yhteydessä annettavaa vakuutusta siitä, ettei se ole taloudellisissa vaikeuksissa.

Tuki energiaintensiivisille yrityksille (SA.40800, veroleikkuri)

Tukiohjelman tavoitteena on parantaa teollisuuden kansainvälistä kilpailukykyä tilanteessa, jossa energiaverotuksella toisaalta pyritään hillitsemään energian kulutusta ja hiilidioksidipäästöjä. Tukea myönnetään teollisuusyrityksille ja ammattimaisille kasvihuoneviljelijöille polttoaineiden ja sähkön kulutuksesta maksettujen energiaverojen osittaisena palautuksena. Tuensaajia on noin 150. Tuen komissiolle ilmoitettu vuotuinen enimmäismäärä on yhteensä 221 miljoonaa euroa. Tuesta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996), jäljempänä sähköverolaki.

Tukiohjelman tarkoituksena on alentaa teollisuuden ja ammattimaisten kasvihuoneviljelijöiden polttoaineiden ja sähkön kulutuksesta maksamia energiaveroja palauttamalla niistä enintään 85 prosenttia niin sanotun veroleikkurin kautta. Veronpalautus maksetaan vuosittain jälkikäteen hakemuksesta, joka on tehtävä kuuden kuukauden kuluttua yrityksen tilikauden päättymisestä. Vuoden 2017 alusta tuki koskee myös kaivostoimintaa.

Eriytetyn energiaverotuksen muuttaminen (SA.40799, teollisuuden alempi sähköverotaso II)

Tukiohjelman tavoitteena on alempaa sähköverotaso (II) soveltamalla parantaa kansainvälisessä kilpailutilanteessa toimivan teollisuuden kilpailukykyä. Samalla on kansallisesti voitu säilyttää korkea yleinen sähköverotaso (I) ja siten myös korkea ympäristösuojelun taso. Järjestelmä kannustaa myös energiatehokkuuteen ja energian säästöön. Tukea myönnetään teollisuudelle sähkön verotason alennuksena. Tuesta säädetään sähköverolaissa. Tuensaajia on noin 10 000. Tuen komissiolle ilmoitettu vuotuinen enimmäismäärä on 565 miljoonaa euroa. Tuesta säädetään sähköverolaissa.

Alemman sähköverotason II mukaista sähköveroa maksetaan kalenterikuukausittain sähköstä, joka käytetään teollisuudessa, konesalissa tai kasvihuoneviljelyssä ja joka voidaan sinne toimitettaessa erikseen mitata. Kaivostoiminta palautuu tuen piiriin vuoden 2017 alusta. Muusta sähköstä veroa on suoritettava korkeamman sähköverotason I mukaisesti.

Tuki yhdistetylle sähkön ja lämmön tuotannolle (SA.4080, CHP)

Tukiohjelman tavoitteena on vähentää päällekkäistä ohjausta energiaverotuksen ja päästökaupan välillä sekä energiatehokkaan ja ympäristöystävällisen energiantuotannon edistäminen ja kilpailuvyyn parantaminen. Tukiohjelman mukaista tukea myönnetään laitokselle, joka tuottaa sekä sähköä että lämpöä. Tuki toteutetaan siten, että yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa polttoaineista kannettava hiilidioksidivero on puolitetty. Tuensaajia on noin sata. Tuen komissiolle ilmoitettu vuotuinen enimmäismäärä on 88 miljoonaa euroa. Tuesta säädetään sähköverolaissa ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994), jäljempänä polttoaineverolaki.

Konesalien sähköveron alennus (SA.40803)

Tukiohjelman tavoitteena on, että sähköveroluokka (II) kattaa myös teolliseen toimintaan verrattavan konesalien käyttämän sähkön. Sähköveronalennusta sovelletaan niihin konesaleihin,

HE 56/2016 vp

joiden kokonaisteho on yli viisi megawattia ja joiden pääasiallinen elinkeino on konesalitoiminta.

Tuen komissiolle ilmoitettu vuotuinen enimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa. Tuesta säädetään sähköverolaissa.

Eräistä maataloudessa käytettävistä energiatuotteista maksettavan valmisteveron palautus (SA.40798 maatalouden energiaveronpalautus),

Uudistettujen maa- ja metsätalousalan ja maaseutualan valtiontuesta vuosina 2014–2020 annettujen suuntaviivojen mukaan maatalouden energiaveronpalautuksen on oltava ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 sovellettavien horisontaalisten säännösten mukainen, jollei tällaista tukea ole vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Eräistä maataloudessa käytettävistä energiatuotteista maksettavan valmisteveron palautus, jäljempänä maatalouden energiaveronpalautus, täyttää ryhmäpoikkeusasetuksen 651/2014 edellytykset ja on näin vapautettu ennakoilmoitusvelvollisuudesta. Tämä tarkoittaa myös sitä, että esimerkiksi maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksessa säädettyjä julkaisuvelvoitetta koskevia alempia määrärajoja ei sovelleta maatalouden energiaverotukseen.

Tukiohjelman tavoitteena on edistää maatalousalan toimintaedellytysten tasapuolisuutta maan eri osissa ja maatalousalan eri tuotantosuunnissa. Tukea myönnetään siten, että energiatuotteiden hintaan sisältyvää valmisteveroa palautetaan ammattimaiselle maatalouden harjoittajalle sekä ammattimaiselle kasvihuoneviljelijälle maataloudessa käytetyistä polttoaineista sekä sähköstä. Tuensaajia on noin 39 000. Tuen komissiolle ilmoitettu vuotuinen enimmäismäärä on 34 miljoonaa euroa. Tuesta säädetään maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun laissa (603/2006), jäljempänä maatalouden veronpalautuslaki.

Tukiohjelman tarkoituksena on alentaa eräiden energiatuotteiden valmisteveron tasoa silloin, kun näitä tuotteita käytetään maatalouden alkutuotannossa. Tuki maksetaan hakemuksesta vuotuisena veronpalautuksena. Polttoaineista maksetaan palautusta polttoaineverolaissa säädettyä energiasisältöveroa vastaava määrä mutta päästökauppasektorin ulkopuolisena toimialana sen rasitukseksi jää hiilidioksidiveron osuus. Sähköstä veroa palautetaan siten, että maatalouden verorasitus vastaa sähköverotasoa II (teollisuus).

Valtiontukisääntelyn noudattamisen laiminlyönnin seuraamukset

Jos viranomainen myöntää taloudelliseen toimintaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan valtiontuen edellytykset täyttävää tukea, eikä noudata valtiontukisääntelyn menettelytapoja ja hyväksyttävyyttä koskevia säännöksiä, valtiontuki on lähtökohtaisesti laitton ja se voidaan joutua perimään yritykseltä takaisin korkoineen. Eli käytännössä esimerkiksi ryhmäpoikkeusasetuksen säännösten vastaisesti myönnetty tuki voidaan joutua perimään korkoineen takaisin tukea saaneilta yrityksiltä. Komission mahdollisuutta määrätä tuen takaisinperinnästä rajoittaa kymmenen vuoden vanhentumisaika, joka alkaa kulua tuen myöntämispäivästä. Vanhentumisaika katkeaa kuitenkin esimerkiksi komission jäsenvaltiolle lähettämällä kirjeellä.

Tukea saaneen yrityksen kilpailijat voivat myös kannella laittomaksi oletetusta tuesta Euroopan komissiolle. Komission kilpailun pääosastolla on vireillä myös Suomea koskevia valtiontukikanteluja. Tutkintansa päätteeksi komissio voi todeta myönnetyn tuen sisämarkkinoilla hyväksyttäväksi tueksi tai jos hyväksyttävyyden periaatetta ei valtiontukisäännöistä löydy vaatia Suomen viranomaisia perimään tuen takaisin yritykseltä korkoineen. Kilpailijat voivat lisäksi viedä asian kansallisen tuomioistuimen tutkittavaksi.

HE 56/2016 vp

Kansallisilla tuomioistuimilla on komission tavoin toimivalta arvioida, täyttääkö tukijärjestely valtiontuen kriteerit ja mitä menettelytapasäännöksiä viranomaisen olisi noudatettava. Jos tuomioistuin on asiasta epävarma, se voi pyytää komissiolta lausunnon valtiontukisääntelyn soveltamisesta. Lausunnon pyytäminen ei rajoita tuomioistuimen mahdollisuutta tai velvollisuutta siirtää asia SEUT-sopimuksen 234 artiklan perusteella unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisua varten. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisilla tuomioistuimilla ei kuitenkaan ole toimivaltaa arvioida tukitoimenpiteen hyväksyttävyyttä sisämarkkinoille

Kansallinen menettelytapasääntely

Laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta

Laissa säädetään komission takaisinperintäpäätöksen mukaisen tuen maksamisen keskeyttämisen ja takaisinperinnän täytäntöönpanosta Suomessa. Tuen myöntänyt viranomainen on velvollinen ryhtymään täytäntöönpanotoimiin. Jos tuen on myöntänyt muu kuin viranomainen, sen viranomaisen, joka käyttää määräysvaltaa yhteisössä on ryhdyttävä täytäntöönpanotoimiin. Jos komission päätöksen perusteella ei ole mahdollista yksilöidä toimivaltaista viranomaista, työ- ja elinkeinoministeriö vastaa takaisinperinnän täytäntöönpanosta.

Laissa säädetään myös asianosaisten tietojenantovelvollisuudesta sekä komission oikeudesta tehdä tarkastuskäyntejä. Valtiontukien ilmoittamisenmenettelyn ja muun tiedonantovelvollisuuden järjestämisestä voidaan lain perusteella antaa tarvittaessa asetus.

Valtioneuvoston asetus valtiontukien ilmoittamisessa komissiolle noudatettavista menettelyistä

Asetuksessa säädetään SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvien tukiohjelmien ja yksittäisten tukien ilmoittamisesta sekä valtiontukien seurantaan ja valvontaan liittyvien tietojen toimittamisesta Euroopan komissiolle. Asetusta ei sovelleta maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tukiin lukuun ottamatta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluita (SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohta).

Työ- ja elinkeinoministeriö toimittaa ilmoitukset ja tiedot komissiolle sekä ottaa vastaan ilmoituksiin ja tietoihin liittyvät lisätietopyynnöt, välipäätökset ja päätökset. Ministeriö toimittaa komissiolle myös hyväksytyjä tukiohjelmiä koskevat menettelytapa-asetuksessa (659/1999) edellytetyt seurantatiedot ja muut voimassa olevia tukia koskevat komission edellyttämät tiedot. Viranomaisten ja yhteisöjen on toimitettava kertomusten tekemistä varten tarvittavat tiedot ministeriölle. Ministeriö vastaanottaa myös komission kanteluita koskevat tietopyynnöt ja toimittaa ne vastausten antamista varten asianomaisille viranomaisille sekä toimittaa saadut vastaukset komissiolle.

Asetuksen 7 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriön tehtävänä on antaa neuvontaa valtiontuki-ilmoitusten ja muiden komissiolle toimitettavien asiakirjojen laadinnassa. Asetus ei luo ministeriölle velvoitetta ohjeistaa kattavasti tehtävien valtiontuki-ilmoitusten sisällöstä eikä kaikista yksityiskohdista. Vastuu tietojen sisällöstä ja oikeellisuudesta on asianomaisella viranomaisella. Ministeriön rooli on neuvoa-antava ja tietoa välittävä.

Työ- ja elinkeinoministeriö hallinnoi ja koordinoi kansallisen lainsäädännön perusteella EU:n valtiontukisääntöihin liittyviä tehtäviä Suomessa. Työ- ja elinkeinoministeriö antaa viranomaisille neuvontaa valtiontukisääntöjen tulkintaan ja komissiolle toimitettaviin valtiontuki-ilmoituksiin liittyvissä kysymyksissä sekä koordinoi ilmoitusmenettelyä.

HE 56/2016 vp

Eduskunnalle on annettu 18.2.2016 hallituksen esitys laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (22/2016 vp). Ehdotuksessa on esitetty kansallisen valtiontuen ennakoarviointimenettelyn luomista. Valtion viranomaisen olisi pyydettävä suunniteltavasta tukiohjelmasta tai tukiohjelman ulkopuolisesta yksittäisestä tuesta tukineuvottelukunnalta lausunto. Lausunto ei olisi sitova.

1.2 Tukitietojen julkaisua koskevat avoimuusvelvoitteet ja niiden voimaantulo

EU:n valtiontuki uudistuksen (2012 -2014) keskeinen lähtökohta oli komission toimivallassa olevan valtiontukivalvonnan painopisteen siirtäminen etukäteen valtiontuki-ilmoitusten perusteella tehtävästä valtiontukivalvonnasta jälkikäteisvalvontaan (komission tiedonanto EU:n valtiontuki uudistuksesta, COM (2012), 209 lopullinen). Komission valvonta keskittyy uudistuksen jälkeen sisämarkkinoilla eniten kilpailua vääristäviin tukiin. Valtiontuki uudistuksen yksi keskeisimmistä muutoksista oli komission ryhmäpoikkeusasetusten laajentaminen uusiin tukimuotoihin.

Komission toimivaltaa antaa ryhmäpoikkeuksia säätelee niin sanottu valtuusasetus (neuvoston asetus 994/1998). Asetuksella neuvosto on antanut komissiolle toimivallan vapauttaa tietyt tukiluokat ennakoilmoitusvelvollisuudesta. Neuvoston asetusta 994/1998 muutettiin 22.7.2013 asetuksella 733/2013 ja komissio valtuutettiin laajentamaan omassa toimivallassaan olevaa ryhmäpoikkeussääntelyä. Uusi yleinen ryhmäpoikkeusasetus (EU) N:o 651/2014, EUVL L 187, 26.6.2014) tuli voimaan ja sitä sovelletaan 31.12.2020 saakka. Valtioneuvosto informoi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen uudistamisesta eduskuntaa 6.3.2014 valtioneuvoston U-kirjelmällä U7/2014 vp.

Komissio edellytti EU:n valtiontuki uudistuksessa jäsenvaltioiden myöntämien tukien avoimuuden lisäämistä ja uutena velvoitteena yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tai komission valtiontukipäätöksessä yksilöityjen vakimuotoisten tukitietojen julkaisemista keskitetyllä verkkosivustolla kahden vuoden siirtymäajan kuluessa eli 1.7.2016 myönnettyistä tuista alkaen.

Komission kalastuksen ja vesiviljelyn ryhmäpoikkeusasetus (EU) N:o 1388/2014 tuli voimaan 1.1.2015. Asetuksen 9 artiklan mukaan jäsenvaltiot ovat velvollisia noudattamaan mainitun asetuksen velvoitteita kahden vuoden kuluessa voimaantulosta eli 1.1.2017 alkaen, mikä eroaa yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 651/2014 sekä maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 702/2014 velvoitteiden voimaantulosta, jotka tulevat voimaan siis 1.7.2016.

Valtiontukipäätöksiä koskeva julkaisuvelvoite varmistaa, että jäsenvaltiot, yritykset kansalliset saavat helposti käyttöönsä julkaisuvelvoitteen piiriin kuuluvien tukiohjelmien tekstit kokonaisuudessaan sekä olennaiset tiedot yksittäisistä kynnysarvon ylittävistä tukitoimenpiteistä. Avoimuusvelvoitteiden tavoitteena on lisätä valtiontukia koskevaa tietoisuutta kansallisella, alueellisella ja EU-tasolla ja siten edesauttaa parempaa tukikontrollia jäsenvaltioissa ja koko unionissa. Käytännössä suomalaiset yritykset voisivat tarkistaa, onko muiden EU-jäsenvaltioiden heidän kilpailijoilleen myöntämä tuki EU:n sääntöjen mukaista.

Myös EU:n maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukia koskevat säännökset on uudistettu vuosille 2014—2020. Uudet valtiontukisäännöt ovat aikaisempaa yksityiskohtaisemmat. Edellä 1.1 luvussa on jo mainittu maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus. Lisäksi on annettu Euroopan unionin suuntaviivat maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014—2020 (2014/C 204/01, maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuen suuntaviivat). Uusien säännösten soveltaminen on alkanut heinäkuun alusta 2014. Maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuen suunta-

HE 56/2016 vp

viivoja muutettiin osittain marraskuussa 2015 komission ilmoituksella (2015/C 390/05). Maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus koskee Suomessa maa- ja puutarhatalouden toimijoille myönnettäviä tukia sekä eräitä maaseutualueilla toimiville pk-yrityksille suunnattavia tukia. Metsätalouden tuet kuuluvat sekä maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden suuntaviivojen että maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeuksen soveltamisalaan. Suomessa kestävän metsätalouden tukijärjestelmä on ilmoitettu komissiolle maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuen suuntaviivojen mukaisena tukena. Kalastuksen ja vesiviljelyn ryhmäpoikkeusasetuksen lisäksi komissio on antanut tiedonannon uusista kalastuksen ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevista suuntaviivoista (2015/C217/01).

Julkaistavat tiedot

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklassa todetaan tietojen julkaisemisesta ja tiedonannosta, että kyseessä olevan jäsenvaltion on varmistettava, että kattavalla valtiontuen verkkosivustolla kansallisella tai alueellisella tasolla julkaistaan:

- a) asetuksen 11 artiklassa tarkoitettu, liitteessä II olevan mallin mukainen vakiomuotoinen yhteenveto tai linkki siihen;
- b) kunkin tukitoimenpiteen koko teksti 11 artiklan mukaisesti tai linkki koko tekstiin;
- c) liitteessä III tarkoitettut tiedot jokaisen yli 500 000 euron suuruisen yksittäisen tuen myöntämisestä.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan kohtien 1 a) ja b) mukaiset tiedot perustuvat jäsenvaltioiden komissiolle jälkikäteen toimittamien yhteenvetoilmoitusten ja komission valtiontukipäätösten tietoihin ja ne tullaan saamaan ja julkaisemaan suoraan komission tietojärjestelmästä. Sen sijaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 1 c) -kohta edellyttää, että jäsenmaan on varmistettava, että kattavalla valtiontuen verkkosivustolla kansallisella tai alueellisella tasolla julkaistaan ryhmäpoikkeusasetuksen liitteessä III tarkoitettut tiedot jokaisen yli 500 000 euron suuruisen yksittäisen tuen myöntämisestä. Verotukien osalta tämän komissio on tulkinut tarkoittavan vähintään tämän suuruista vuotuista tukea yritykselle.

Maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksessa yksittäisen tuen julkaisuvelvollisuus koskee tukia joiden määrä ylittää maatalouden alkutuotannossa on 60 000 euroa ja muutoin 500 000 euroa. Kalastus- ja vesiviljelyalan ryhmäpoikkeusasetuksessa julkaisuvelvollisuuden rajana on 30 000 euroa.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteessä III mainitut julkaisuvelvoitteen piiriin kuuluvat tiedot, jotka tukea myöntävän viranomaisen on ilmoitettava julkaistavaksi ovat seuraavat:

-tuensaajan nimi ja tunniste (y-tunnus ja tai muu kansallinen tunniste);

-yritystyyppi (pk-yritys/suuri yritys). Yritystyyppi eli se, onko kyseessä pk-yritys vai suuri yritys, määritellään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (651/2014) liitteessä 1 sekä komission suosituksessa mikroyritysten, sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä K(2003) 1422;

- alue, jolla tuensaaja sijaitsee. Tiedot julkaistaan Euroopan tilastoviraston Eurostatin NUTS-alueuokituksen (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) NUTS II-aluejaon perusteella. Tällä hetkellä voimassaolevan NUTS-luokituksen taso II vastaa Suomessa ns. suuralueita,

HE 56/2016 vp

joita on viisi: Helsinki-Uusimaa, Etelä-Suomi, Länsi-Suomi, Pohjois- ja Itä-Suomi sekä Ahvenanmaa. NUTS I-taso vastaa jakoa Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan.

- toimiala (Euroopan unionin tilastollisen toimialaluokituksen (NACE) kolminumerotasolla);
- tukiosa (kokonaisluku kansallisessa valuutassa);
- tuen muoto (avustus/korkotuki, laina, takaus, veroetus tai verovapautus, riskirahoitus);
- tuen myöntämispäivä;
- tuen tarkoitus;
- tuen myöntävä viranomainen.

Tukitoimenpiteen komission sähköisessä ilmoitusmenettelyssä ilmoittama viite eli niin sanottu SA. numero on myös julkaistava. Komissio edellyttää lisäksi lainojen ja takausten osalta tukiosan/tuen määrän nimellismäärän ilmoittamista.

Myös maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden sekä kalastuksen ja vesiviljelyn valtiontukisäännöissä edellytetään pääsääntöisesti vastaavien tietojen julkaisemista.

Yrityksen käsite määritellään yleisen kilpailuoikeudellisen käsitteen mukaisesti taloudellisen kokonaisuuden perusteella. Julkaisukynnyksen ylittymisen arvioinnissa on siten huomioitava kaikki samaan konserniin kuuluvat yksiköt (kuten emoyhtiö ja tytäryhtiöt).

Tukitietojen julkaisukynnysarvoa tarkastellaan yrityksen osalta tukiohjelma- ja tukipäätöshankekohtaisesti. Jos sama yritys saa samaan hankkeeseen saman tukiohjelman perusteella esimerkiksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella tukea yli 500 000 euroa vaadittavat tiedot on julkaistava.

Tiedot on julkaistava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämispäivästä. Jos tukipäätöstä muutetaan jälkikäteen, julkaistavia tietoja (esimerkiksi tuen euromäärä) voidaan korjata vastaavasti. Julkaistujen tukitietojen virheitä voidaan korjata jälkikäteen pääsääntöisesti kuuden kuukauden ajan tietojen julkaisemisesta.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklaa vastaava tietojen julkaisuvelvoite koskee komissiolle etukäteen tehtävien valtiontuki-ilmoitusten perusteella komission hyväksymiä valtiontukia. Komissio lisäsi jo valtiontukiuudistuksen yhteydessä julkaisuvelvoitteet muun muassa suuntaviivoihin valtiontukisääntöjen soveltamisesta laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä (2013/C 25/01), aluetukea koskeviin suuntaviivoihin 2014–2020 (2013/C 209/01), komission tiedonantoon elokuville ja muille audiovisuaalisille teoksille myönnettävästä valtiontuesta (2013/C322/01), suuntaviivoihin valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi (2014/C19/04) ja suuntaviivoihin valtiontuesta lentoasemille ja lentoyhtiöille (2014/C99/03), suuntaviivoihin valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 (2014/C 200/01) ja suuntaviivoihin valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (2014/C 249/01). Lisäksi komissio tulee sisällyttämään muidenkin hyväksyttävyyttä koskevien valtiontukisääntöjen perusteella tehtäviin myönteisiin päätöksiinsä vastaavan julkaisuvelvoitteen.

Julkaisuvelvoitteiden ulkopuolelle jäävät tällä hetkellä yleisiin taloudelliseen tarkoituksiin liittyviä palveluita (SGEI) koskevaan komission päätökseen 2012/21/EU sekä komission SGEI-

HE 56/2016 vp

puitteisiin 2012/C8/02 perustuvat järjestelyt, koska niissä on erityissääntelyä tietojen julkaisuvelvoitteista. Tukitietojen julkaisuvelvoitetta ei ole tällä hetkellä meriliikenteen valtioneutakuuntaviivoihin (2004/C 13/03) perustuvissa merenkulun tuissa. Rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 perusteella rahoitettavat tukijärjestelyt eivät kuuluisi tukitietojen julkaisuvelvoitteen piiriin. Julkaisuvelvoitetta ei ole myöskään vanhojen perussopimuksen perusteella jo hyväksytyissä tukiohjelmissä, joita ei ole mukautettu uudistuneiden valtioneutakisääntöjen mukaisiksi sekä vähämerkityksisiä tukia koskevassa niin sanottu de minimistukisääntelyssä.

Verotukia, alueellista kaupunkikehitystukea sekä riskirahoitustukea koskeva julkaisuvelvoite

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaan veroetuksiin perustuvien ohjelmien ja asetuksen 16 artiklan alueellisen kaupunkikehitystuen sekä riskirahoitustuen osalta avoimuusvelvoite täyttyy, kun tukimäärä ilmoitetaan seuraavin vaihteluvälein (miljoona euroa):

0,5-1;

1-2;

2-5;

5-10;

10-30; ja

30 ja enemmän.

Vero- ja riskirahoitustukien osalta ei siis julkaista yksittäiselle yritykselle myönnettyä tuen täsmällistä euromäärää, vaan tukimäärä ilmoitetaan ainoastaan edellä mainituin vaihteluvälein. Verotuista on julkaistava tiedot vuoden kuluessa veroilmoituksen jättämispäivästä. Tältä osin sääntely poikkeaa muista valtioneutista, joissa tiedot on julkaistava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämispäivästä

Erityisesti verotukia koskevien tietojen julkaisuvelvollisuuden osalta jäsenmaat mukaan lukien Suomi on pyytänyt komissiota täsmentämään useita määritelmäksymyksiä muun muassa verotuen myöntämisaikakohdan, tukiajanjakson määrittämisen, lopullisten tuensaajien tietojen keräämisen ja tietojen jälkikäteisen korjaamisen osalta. Komissio on luvannut antaa asiasta ohjeistusta keväällä 2016.

Maataloudessa on edellä mainittuja verotukia vastaavat rajat mutta lisäksi ylimääräinen luokka 0,06 - 0,5.

Kalastus- ja vesiviljelyalalla vaihteluvälit ovat:

0,03-02

0,2-0,4

0,4-0,6

HE 56/2016 vp

0,6-0,8

0,8-1.

Tukitietojen julkisuus kansallisessa lainsäädännössä

Julkaistavat tiedot ovat tällä hetkellä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti julkisia. Poikkeuksen muodostavat verotustiedot, jotka ovat salassa pidettäviä. Näitä säännöksiä ja niihin ehdotettavia muutoksia tarkastellaan jäljempänä esityksessä.

Koska kyseessä on julkisesti internetissä julkaistava avoimuustietojärjestelmä, yrityksellä olisi mahdollisuus itse tarkistaa komission keskitetyssä avoimuustietojärjestelmässä olevat sitä koskevat yleisen avoimuusvelvoitteen piiriin kuuluvat julkaistavat tukitiedot.

1.3 Komission keskitetty avoimuustietojärjestelmä

Komissio on valmistellut jäsenmaiden käyttöön yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 1 c –kohdan ja muiden valtioneuvoston vastaavien säännösten edellyttämän valtioneuvoston julkaisuvelvollisuuden vaatimukset täyttävää sähköistä avoimuustietojärjestelmää. Järjestelmän on tarkoitus olla käytössä viimeistään 1.7.2016, kun julkaisuvelvoitetta koskeva siirtymäaika päättyy.

Komission valmisteleman tietojärjestelmään hyödyntäminen on jäsenvaltioille vapaaehtoista ja jäsenvaltio voi hyödyntää myös omaa tietojärjestelmäänsä. Kaikki jäsenvaltiot mukaan lukiin Suomi ovat päättäneet hyödyntää komission tarjoaman keskitetyn avoimuustietojärjestelmän. Komission valmistelemaan tietojärjestelmään sisältyy

-tukiohjelmia koskevien perustietojen automaattinen syöttö komission tietojärjestelmästä,

- yksittäisten tukien tietojen syöttö järjestelmään joko manuaalisesti tai suurempien tietomäärien osalta automaattisen sähköisen rajapinnan kautta kansallisesta tietojärjestelmästä,

-tiedon varastointi tietokannassa ja

-tietojen automaattinen julkaisu verkossa hakutoimintoinen jäsenvaltiokohtaisesti.

Käytännössä jäsenvaltioiden tukiviranomaisten täytyy siis huolehtia siitä, että ryhmäpoikkeusasetusten mukaiset ja vastaavat muihin valtioneuvoston sääntöihin perustuvat julkaistavat tiedot syötetään joko manuaalisesti tai kansallisen tietojärjestelmän ja automaattisen rajapinnan kautta komission tietojärjestelmään julkaisua varten. Jäsenvaltion viranomaisten ilmoittamat tiedot varastoituvat komission tietojärjestelmän tietokantaan ja julkaistaan sieltä automaattisesti komission ylläpitämällä jäsenvaltiokohtaisella valtioneuvoston verkkosivustolla tavalla, joka on helposti kaikkien saatavilla. Tiedot ilmoitetaan järjestelmään ja julkaistaan jäsenvaltion virallisella kielellä, mutta tiedot ovat saatavissa myös automaattisen käännöksen jälkeen muiden jäsenvaltioiden kielillä.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan valtioneuvoston tukia koskevat tiedot julkaistaan samassa avoimuustietojärjestelmässä kuin muut valtioneuvoston tuket. Jäsenmaan viranomaiset voivat käyttää tietoja syöttäessään tarvittaessa tukea saavasta yrityksestä useita eri kansallisia tunnisteita, joten esimerkiksi maatalouden tuissa voitaisiin käyttää sekä yritys- ja yhteisötunnusta (Y-tunnusta) että tilatunnusta.

HE 56/2016 vp

Kansalliset julkaisutoimenpiteet

Vastuu tukitietojen syötöstä ja hyväksymisestä ennen tietojärjestelmästä automaattisesti tapahtuvaa julkaisua tulee olemaan valtiontukea myöntäneellä taholla. Jäsenvaltion kansallisena keskuskoordinaattorina toimivalla työ- ja elinkeinoministeriöllä olisi kansallisesti vastuullaan järjestelmän hallinnointi ja käyttäjähallinta, mutta ei järjestelmään syötettävien tietojen tarkistusvelvollisuutta ennen tietojen julkaisua. Kansallinen keskuskoordinaattori muun muassa antaisi tukea myöntäville tahoille käyttäjätunnukset vaadittavien tietojen syöttämiseksi komission tietojärjestelmään manuaalisesti ja opastaisi järjestelmän käytössä.

Automaattinen tiedonsiirto komissiolle kansallisesta asiakastietovarannosta

Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti elokuussa 2014 Asiakastietohankeen, jolla luodaan edellytyksiä sähköisen asioinnin edelleen kehittämiseen ja viranomaistoiminnan yhteistyön ja tehokkuuden parantamiseen. Eri toimijoiden asiakastiedot kootaan keskitettyyn asiakasrekisteriin. Koottu yhtenäinen asiakastietovaranto tarjoaa julkishallinnon toimijoille yhtenäisen ja laajemman tietovarannon yrityksistä. Usean julkishallinnon toimijan yhteiskäytössä oleva tietovaranto mahdollistaa pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman tavoitteen tietojen pyytämisestä asiakkaalta vain kerran.

Käytännössä asiakastietovaranto on Y-tunnuksellisista asiakkaista koostuva asiakasrekisteri, jossa on tiedot julkishallinnon toimijoiden ja yritysten välisistä toimenpiteistä mukaan lukien myös yrityksille tehdyt tukipäätökset. Esimerkiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY), teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen TEKES, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj ja Finpro Oy on tarkoitus hyödyntää asiakastietovarantoa.

Asiakastietovaranto tarjoaa kansallisen sähköisen rajapinnan julkaistavien tukitietojen välittämiseen komission avoimuusjärjestelmään. Asiakastietovarannon ja automaattisen tiedonsiirron hyödyntäminen on hallinnollisen työtaakan vähentämiseksi tarkoituksenmukaista niiden tukiviranomaisten osalta, joilla julkaisuvelvoitteen piiriin tulevia yksittäisiä tukia on määrällisesti paljon.

2 Ehdotetut muutokset

Laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta lisäämällä lakiin uusi 2 a § tukitietojen julkaisu- ja avoimuusvelvoitteesta.

Tukea myöntävän valtion, kunnan, kuntayhtymän tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen, yhtiön, säätiön, yhdistyksen tai valtion erityisrahoitusyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa yksittäistä valtiontukea koskevat tiedot julkaistavaksi sovellettaisiin, mitä komissio on neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/1998 1 artiklan ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1588/2015 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin (kodifikaatio) 1 artiklan perusteella annetuissa ryhmäpoikkeusasetuksissa säätänyt. Jos yksittäisen valtiontuen myöntäminen perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisessa ilmoitusmenettelystä tehtyyn komission päätökseen, noudatetaan komission päätöksessä mainittuja julkaisu- ja avoimuusvelvoitteita.

HE 56/2016 vp

Kyseessä olisi informatiivinen säännös, jonka käytännön toimeenpanoon liittyvistä kysymyksistä annettaisiin lisäksi tarkempaa ohjeistusta. Koska komissio voi myös myöhemmin antaa neuvoston valtuusasetuksen perusteella uusia ryhmäpoikkeusasetuksia, säännöksessä ei yksilöitäisi tällä hetkellä voimassaolevia ryhmäpoikkeusasetuksia. Velvoite koskisi laajasti kaikkia julkisia varoja myöntäviä tahoja silloin, kun SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan valtiontuen edellytykset täytyisivät ja tuki myönnetään joko voimassa olevien ryhmäpoikkeusasetusten säännösten mukaisena tukena tai SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisessa ilmoitusmenettelyssä tehdyn komission päätöksen perusteella.

Tukea myöntävän tahon velvoite ilmoittaa yksittäistä valtiontukea koskevat tiedot julkaistavaksi voitaisiin käytännössä toteuttaa joko syöttämällä tukitiedot järjestelmään manuaalisesti tai hyödyntämällä kansallista asiakastietovarantoa ja sen kautta komission tietojärjestelmään tapahtuvaa automaattista tiedonsiirtoa. Velvoite koskisi 1.7.2016 tai sen jälkeen myönnettäviä valtiontukia. Kalastukseen ja vesiviljelyyn myönnettävien tukien osalta tukitietojen julkaisuvelvoite koskisi 1.1.2017 tai sen jälkeen myönnettäviä tukia.

Vaikka sekä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen että maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden sekä kalastus- ja vesiviljelyalan ryhmäpoikkeusasetusten jäsenvaltioon kohdistuva sääntely on suoraan sovellettavissa olevaa oikeutta, kansallinen sääntely on tarpeellista, jotta ryhmäpoikkeusasetus tulisi tehokkaasti sovellettavaksi myös tuen myöntäjä tasolla 1.7.2016 lukien.

Energiaverotuet

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotuslakiin lisättäisiin säännökset tukea saavan yrityksen velvollisuudesta ilmoittaa tukea myöntävälle viranomaiselle tietyt yritystä koskevat tiedot EU:n valtiontukilainsäädännön edellyttämän julkaisuvelvoitteen toteuttamiseksi. Kyse olisi niistä julkaisuvelvoitteen edellyttämistä tuensaajaa koskevista tiedoista, joita ei verotuksen toimittamisen yhteydessä kerätä. Tiedot koskisivat yrityksen nimeä ja tunnistetta, yritystyyppiä eli käytännössä yrityksen kokoa, yrityksen toimialaa sekä aluetta, jolla yritys sijaitsee. Ilmoitusvelvollisuus koskisi yrityksiä, jotka saavat energiaintensiivisen yrityksen veronpalautusta, sähköä alennetulla sähköverotasolla II, yhdistetyn sähkön ja lämmöntuotannon energiaverotukea tai maatalouden energiaveron palautusta, joista säädetään sähköverolaissa, polttoaineverolaissa ja maatalouden veronpalautuslaissa. Esityksessä ei ehdoteta sisällöllisiä muutoksia energiaverotukiin.

Esityksen mukaan yrityksen tulisi ilmoittaa edellä mainitut tiedot, jotta tukiviranomainen voisi toteuttaa ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 1 c alakohdan mukaisen jäsenvaltiolle asetetun julkaisuvelvoitteen. Artiklan alakohdan mukaisesti Suomen on varmistettava, että kattavalla valtiontuen verkkosivustolla julkaistaan ryhmäpoikkeusasetuksen liitteessä III tarkoitettuja tietoja jokaisen yli 500 000 euron suuruisen yksittäisen tuen myöntämisestä. Tietojen julkaisuvelvoitetta koskevaa sääntelyä on noudatettava, jotta tuki olisi ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista tukea

Vaikka Suomea velvoittava tietojen julkaiseminen koskee vain niitä yrityksiä, jotka saavat tiettyä energiaverotukea yli 500 000 euroa vuodessa, velvoitteen toteuttaminen edellyttää tietojen saamista kaikista energiaverotukea saavista yrityksistä ja niiden toimipisteistä. Julkaisuvelvoitteen edellyttämiä tietoja ei kerätä muutoin verotuksen toimittamisen yhteydessä.

Esityksessä säädettäisiin ilmoittamiseen sovellettavasta menettelystä. Kun yritykselle maksettaisiin tukea veronpalautuksena, yritys ilmoittaisi tiedot vuosittain veronpalautushakemuksessa. Muiden kuin veronpalautuksena maksettavien tukien osalta yrityksen olisi rekisteröidyttävä tuensaajaksi tukea myöntävälle viranomaiselle ja ilmoitettava tiedot rekisteröitymisen yh-

HE 56/2016 vp

teydessä. Tietojen ilmoittaminen olisi kertaluonteista, jonka jälkeen tuensaajan tulisi ilmoittaa tukiviranomaiselle vain tietojen muuttumisesta.

Esitystä valmistellessa yhtenä vaihtoehtona selvitetiin mahdollisuutta toteuttaa julkaisuvelvoite siirtymällä myös niiden tukien, joita ei tällä hetkellä toteuteta veronpalautuksena, osalta veronpalautusjärjestelmään, jolloin tiedot saataisiin hakemuslomakkeella. Se arvioitiin kuitenkin hallinnollisesti selvästi raskaammaksi järjestelyksi niin tuensaajien kuin tukiviranomaisten kannalta kuin esityksessä ehdotettava kertaluonteinen ilmoittamismenettely.

Itse verotuen määrä on saatavissa veronpalautushakemuksessa silloin, kun tuki maksetaan veronpalautuksena. Suorana verottomuutena tai veronalennuksena myönnettävien tukimäärien ilmoittamisesta tulisi säätää erikseen. Tämä koskisi käytännössä sähköverotukea. Esityksessä ehdotetaan, että sähköverolakiin lisättäisiin säännös sähköverkonhaltijan ja sähköntuottajan velvollisuudesta ilmoittaa tukiviranomaiselle vuosittain tuensaajakohtaisesti alennetun sähköverokannan mukaiset sähkön luovutukset. Sähköntuottajan ilmoitusvelvollisuus koskisi niitä poikkeustilanteita, joissa sähköä ei siirrettäisi sähköverkon kautta alennetulla verotasolla kuluksi.

Tulli ja Verohallinto tukiviranomaisina huolehtisivat tarvittavien tukitietojen ilmoittamisesta komission tietojärjestelmiin.

Esityksessä ehdotetaan toteutettavaksi energiaverotukien osalta vain välttämättömät lainsäädäntömuutokset julkaisuvelvoitteen täyttämiseksi. Valmisteverotuksen salassapitosäännöksiin valmisteltaisiin muutoksen edellyttämät tarkistukset parhaillaan valmisteilla olevassa hallituksen esityksessä, jolla valmiste- ja autoverotuksen toimittaminen siirretään Tullilta Verohallinnon hoidettavaksi vuoden 2017 alusta. Samassa yhteydessä Verohallinnosta tulee kaikkien energiaverotukien viranomaisen.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Valtiota koskevan julkaisuvelvoitteen toteuttamiseksi myös sähköverkonhaltijaa ja sähköntuottajaa koskisi eräiltä osin tietojenantovelvollisuus sähköveroluokan II mukaisista sähkön luovutuksista.

Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia (1346/1999). Lain mukaan yksittäistä verovelvollista koskevat verotustiedot ovat pääsäännön mukaan salassa pidettäviä. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että laki täyttäisi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen valtioneuvoston julkaisu- ja avoimuusvelvoitetta koskevat vaatimukset. Käytännössä muutos koskisi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 §:n 5 kohdan mukaista elokuvatuottajien tuotantotuen verovapautta, joka on ilmoitettu yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena komissiolle ja joka siten on avoimuusvelvoitteen piirissä. Myös maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaiset valmisteveron palautukset kuuluvat julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen piiriin. Kysymyksessä olevan lain 14 §:n mukaan Verohallinnossa käsiteltäviin tietoihin sovelletaan, mitä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 4 §:ssä säädetään verotustietojen salassapidosta. Tämän vuoksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi kohdat 6 ja 7, joiden mukaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 5 kohdan mukaisen verovapaan tuotantotuen ja maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksista annetun lain mukaisista palautuksista julkisia olisivat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 2 kohdan ja liitteen III mukaiset tiedot.

HE 56/2016 vp

Verohallinto tukiviranomaisena huolehtisi 500 000 euron rajat ylittävien veroetuuden muodossa myönnettyjen tukitietojen ilmoittamisesta komission tietojärjestelmään.

3 Esityksen vaikutukset

Tukitietojen julkaisua koskeva vaatimus perustuu EU:n valtiontukisääntöihin. Tietojen julkaisua koskevat vaatimukset kohdistuvat etenkin julkisiin viranomaisiin ja lisäävät jonkin verran viranomaisten hallinnollista lisätyötä viranomaisille. Julkaisuveloitteen piiriin kuuluvia yksittäisiä yli 500 000 euron tukipäätöksiä arvioidaan Suomessa olevan enintään noin 800 kappaletta vuodessa. Arvio perustuu työ- ja elinkeinoministeriön valtion tukiviranomaisilta keräämiin arvioihin. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla julkaisuveloitteen piiriin kuuluvia yksittäisiä tukipäätöksiä arvioidaan olevan vähäisen määrän.

Kunnat ja maakuntien liitot puolestaan myöntävät yli 500 000 euron yksittäisiä tukia erittäin harvoin. Suurin osa tukitiedoista voidaan siirtää automaattisesti rajapinnan kautta kansallisesta asiakastietovarannossa komission keskitettyyn tietojärjestelmään, josta tietojen julkaisu tapahtuu.

Tukitietojen julkaiseminen lisäisi Suomen ja muiden jäsenvaltioiden myöntämien valtiontukien avoimuutta yrityksille ja kansalaisille. Tietojen keskitetty julkaiseminen edesauttaisi myös hahmottamaan aiempaa tarkemmin julkisen tuen kokonaismäärää ja jakautumista, mikä edesauttaa kansallisesti tukipolitiikassa tehtäviä valintoja. Jotkut viranomaiset (esimerkiksi Tekes, Suomen Elokuvasäätiö, Energiavirasto) julkaisevat jo tällä hetkellä yksittäisiä tukitietoja. Tämä ei kuitenkaan ole tukitietojen julkaisuveloitteiden toimeenpanon kannalta vielä riittävää, vaan ehdotuksessa määritellyt vakiomuotoiset tiedot on siirrettävä keskitetylle komission verkkosivustolle.

Ehdotuksella ei ole suoria budjettivaikutuksia. Ehdotus edellyttää kuitenkin monipuolista tietojärjestelmätekniistä selvitystyötä sekä tukia myöntäville viranomaisille suunnattavaa neuvontaa ja ohjeistusta.

Ehdotuksen mukaisen ilmoitusvelvollisuuden toteuttaminen lisäisi jonkin verran energiaverotukia saavien yritysten sekä sähköverkonhaltijoiden ja sähköntuottajien hallinnollista työtä ja aiheuttaisi tietojärjestelmäkustannuksia. Kertaluonteisen ilmoitus/rekisteröitymismenettelyn piirissä on noin 10 000 yritystä sekä veronpalautushakemusmenettelyn piirissä (mukaan lukien maatalous) noin 39 000 yritystä. Velvollisuus ilmoittaa julkaisuveloitteen mukaiset tiedot lisää näiden yritysten hallinnollista taakkaa. Koska tiedonantovelvollisuus olisi kuitenkin kertaluonteinen tai toteutettaisiin vuosittain veronpalautushakemuksen yhteydessä hallinnollinen taakka olisi kohtuullinen. Tiedot kerättäisiin myös niiltä yrityksiltä, joiden saama energiaverotuki on alle 500 000 euroa mukaan lukien maatalouden energiaveron palautukset. Tämä ei kuitenkaan aiheuttaisi yrityksille ylimääräistä hallinnollista taakkaa, koska vaadittavat lisätiedot ilmoitettaisiin samalla hakemuslomakkeella. Tuensaajaa koskevien tietojen kerääminen kaikkien tukea saavien yritysten osalta tehostaisi taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten valvontaa.

Tukiviranomaiselle aiheutuisi kertaluonteisten tietojärjestelmäkustannusten lisäksi säännöllisesti järjestelmän ylläpitokustannuksia. Alkuvaiheessa Tullille ja jatkossa Verohallinnolle aiheutuisi myös tiedottamis- ja ohjeistustyötä. Lisäksi niiden olisi käsiteltävä ja analysoitava tuensaajien ilmoittamia, tai veroilmoituksilta kerättyjä tietoja, jotta julkaisuveloitte pystytään toteuttamaan. Siten ehdotus lisäisi tukiviranomaisen raportointi- ja selvitystehtäviä.

4 Asian valmistelu

HE 56/2016 vp

Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu työ – ja elinkeinoministeriössä virkatyönä yhteistyössä valtiovarainministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Valtiovarainministeriö on valmistellut ehdotukset valmisteverotuslain, sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta.

Hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot 59 taholta. Lausunnon antoivat Ahvenanmaan maakuntahallitus, valtioneuvoston kanslia, oikeusministeriö, sisäministeriö, valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Finnvera, Energiategollisuus ry, Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Suomen Kuntaliitto ry, Tulli, Valtiontalouden tarkastusvirasto, Liikennevirasto, Verohallinto, Veronmaksajain Keskusliitto ry, Elintarviketurvallisuusvirasto, Keskuskauppakamari, MTK ry, Maanmittauslaitos, Tekes, Teknologiateollisuus ry ja Satakunnan liitto.

Useimmilla lausunnonantajilla ei ollut sisällöllisiä muutosehdotuksia hallituksen esitysluonnokseen, jota pidettiin tavoitteiltaan kannatettavana. Valmisteverotuslakiin ehdotettua tuensaaajan velvollisuutta ilmoittaa taloudellisissa vaikeuksissa olostaan pidettiin kuitenkin liian pitkälle menevänä, kun otetaan huomioon komission nykyinen ohjeistus verotukien tukiedellytysten täyttymisen varmistamisesta. Yrityksen ilmoitusvelvollisuus taloudellisista vaikeuksista olosta on jatkovalmistelussa poistettu esityksestä.

Maa- ja metsätalousministeriö, MTK ry ja Teknologiateollisuus ry katsoivat, että sääntely, jossa julkaisuvelvoitteen piiriin kuuluvat tiedot kerättäisiin kaikilta energiatukia saavilta yrityksiltä, vaikka tuen määrä olisi alle 500 000 euroa, mukaan lukien myös maatalouden energiaveron palautukset, lisää yritysten hallinnollista taakkaa ja olisi siten hallitusohjelman vastainen. Energiategollisuus ry kritisoi myös julkaisuvaatimukseen liittyvää hallinnollista taakkaa, mutta piti sitä kohtuullisena.

Lausunnoissa esitettiin myös tietojen julkaisuvelvoitteen käytännön toteuttamiseen ja tietojen korjaamiseen liittyviä kysymyksiä, joita ei ole tarpeen säätää erikseen lain tasolla. Komissio tulee antamaan kevään 2016 aikana lisäohjeistusta julkaisuvelvoitteen käytännön toteutuksesta. Esitykseen on lausuntokierroksen jälkeen tehty lisäksi joitakin teknisiä muutoksia ja täsmennyksiä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelu

1.1 Laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta

2 a §. *Tukitietojen julkaisu- ja avoimuusvelvoite.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tukea myöntävän valtion, kunnan, kuntayhtymän tai muun julkisyhteisön taikka julkisoikeudellisen laitoksen, yhtiön, säätiön, yhdistyksen tai valtion erityisrahoitusyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa yksittäistä valtiontukea koskevat tiedot julkaistavaksi siten kuin komissio on neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/1998 1 artiklan ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1588/2015 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin (kodifikaatio) 1 artiklan perusteella annetuissa ryhmäpoikkeusasetuksissa säätänyt. Jos yksittäisen valtiontuen myöntäminen perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisessa ilmoitusmenettelystä tehtyyn komission päätökseen, noudatetaan komission päätöksessä mainittuja julkaisu- ja avoimuusvelvoitteita. Kyse olisi informatiivisesta säännöksestä, jonka tavoitteena on varmistaa EU:n valtiontukilainsäädännön Suomea velvoittavan julkaisuvelvoitteen täytäntöönpano.

Velvoite koskisi laajasti kaikkia julkisia varoja myöntäviä tahoja silloin, kun SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan valtiontuen edellytykset täyttyisivät ja tuki myönnetään joko voimassa olevien ryhmäpoikkeusasetusten säännösten mukaisena tukena tai SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisessa ilmoitusmenettelyssä tehdyn komission päätöksen perusteella.

Tukea myöntävä taho vastaisi tukitietojen julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen täyttämistä. Esimerkiksi, jos tuen myöntäisi valtion viranomaisena elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus), se myös huolehtisi tukitietojen julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen täyttämistä. Julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen täyttämistä vastuussa olevan viranomaisen täytyisi siis huolehtia siitä, että ryhmäpoikkeusasetusten mukaiset ja vastaavat muihin valtiontukisääntöihin perustuvat julkaistavat tiedot syötetään joko manuaalisesti tai kansallisen tietojärjestelmän ja automaattisen rajapinnan kautta komission tietojärjestelmään julkaisua varten.

Julkaisuvelvoitteiden ulkopuolelle jäisivät tällä hetkellä yleisiin taloudelliseen tarkoitukseen liittyviä palveluita (SGEI) koskevaan komission päätökseen 2012/21/EU sekä komission SGEI-puitteisiin 2012/C8/02 perustuvat järjestelyt, koska niissä on erityissääntelyä tietojen julkaisuvelvoitteista. Tukitietojen julkaisuvelvoitetta ei ole tällä hetkellä meriliikenteen valtiontukisuuntaviivoihin (2004/C 13/03) perustuvissa merenkulun tuissa. Rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 perusteella rahoitettavat tukijärjestelyt eivät kuuluisi tukitietojen julkaisuvelvoitteen piiriin. Julkaisuvelvoitetta ei ole myöskään vanhojen perussopimuksen perusteella jo hyväksytyissä tukiohjelmassa, joita ei ole mukautettu uudistuneiden valtiontukisääntöjen mukaisiksi sekä vähämerkityksisiä tukia koskevassa niin sanottu de minimistukisääntelyssä.

Koska komissio voi myöhemmin antaa neuvoston valtuusasetuksen perusteella uusia ryhmäpoikkeusasetuksia, säännöksessä ei yksilöitäisi tällä hetkellä voimassaolevia ryhmäpoikkeusasetuksia.

1.2 Valmisteverotuslaki

HE 56/2016 vp

98 a §. *Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus.* Valmisteverotuslakiin lisättäisiin säännökset energiaverotukien saajien tietojenantovelvollisuudesta. Uuden 98 a §:n 1 momentissa säädetäisiin tukea saavan yrityksen eli tuensaajan velvollisuudesta ilmoittaa tukiviranomaiselle yritystä koskevat tietyt tiedot. Ilmoitusvelvollisuus koskisi sekä veronpalautuksina että suorana verottomuutena tai veronalennuksena myönnettävien verotukien saajia.

Tukiviranomaisella tarkoitettaisiin sitä viranomaista, jonka tehtäviin valmisteverotuksen toimittaminen tai verotuen myöntäminen kuuluu. Vuoden 2016 loppuun tukiviranomaisena olisi Tulli, jonka jälkeen tukiviranomaisena olisi Verohallinto valmisteverotuksen siirtyessä verohallinnon hoidettavaksi. Maatalouden energiaveronpalautuksen myöntää jo nyt Verohallinto.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin, mitä valmisteverotukseen liittyviä verotukia ilmoitusvelvollisuus koskisi.

Pykälän 3 momentissa lueteltaisiin ilmoitettavat tuensaajaa koskevat tiedot. Tiedot koskisivat ryhmäpoikkeusasetuksen liitteeseen III perustuen yrityksen nimeä ja tunnistetta (Y-tunnus), yritystyyppiä (pk-yritys/suuri yritys), aluetta, jolla yritys sijaitsee (NUTS – alueet) sekä yrityksen toimialaa. Verotukien osalta näiden määritelmien soveltamisohjeita tarkennetaan parhaillaan komissiossa. Muun muassa yrityksen toimialueen määritelmää selvennettäisiin myöhemmin annettavassa tukiviranomaisen ohjeessa.

98 b §. *Tietojen ilmoittamismenettely.* Uudessa 98 b §:ssä säädetäisiin tuensaajaa koskevien tietojen ilmoittamismenettelystä. Pykälän 1 momentin mukaan, kun yritykselle maksettaisiin tukea veronpalautuksena, tukea saavaa yritystä koskevat tiedot ilmoitettaisiin vuosittain veronpalautushakemuksessa. Muiden kuin veronpalautuksena maksettavien tukien osalta yrityksen olisi rekisteröidyttävä tuensaajaksi tukea myöntävälle viranomaiselle.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin, että tuensaajan olisi tehtävä välittömästi ilmoitus muuttuneista tiedoista tukiviranomaiselle.

Jos yritys ei ilmoittaisi tietoja tai ei ilmoittaisi muutoksista, yritykselle voitaisiin määrätä virhemaksua valmisteverotuslain 44 §:n nojalla. Sen mukaan, jos tässä laissa tarkoitettu ilmoittamisvelvollisuus tai muu velvollisuus on laiminlyöty, taikka jos valmisteveron palautuksen saamiseksi on annettu puutteellisia tai vääriä tietoja, virhemaksua voidaan määrätä 50 euroa ja enintään 15 000 euroa.

Pykälän 3 momentissa säädetäisiin tietojen merkitsemisestä tukiviranomaisen ylläpitämään rekisteriin. Rekisteriin voitaisiin tehdä merkintä myös muusta tukeen vaikuttavasta seikasta. Tukiviranomainen voisi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tuen myöntämistä, valvomista ja tietojen julkaisemista varten sekä tietojen ilmoittamismenettelystä.

1.3 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

26 b §. Uudessa 26 b §:ssä säädetäisiin sähköverkonhaltijan ja sähköntuottajan velvollisuudesta ilmoittaa vuosittain tuensaajakohtaisesti valmisteverotuslaissa tarkoitettulle tukiviranomaiselle tämän lain 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista. Säännös olisi tarpeen suorana tukena myönnettävän sähköverotuen määrän selvittämiseksi. Samalla voitaisiin varmistua siitä, että saadaan tieto kaikista sähköverotukea saavista yrityksistä.

1.4 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

HE 56/2016 vp

6 §. *Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja erät muut julkiset verotustiedot.* Pykälän *1 momenttiin* ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 kohta, jonka mukaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 5 kohdan mukaisen verovapaan elokuvatuottajien tuotantotuen osalta julkisia olisivat tuotantotuen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 2 kohdan ja liitteen III mukaiset tiedot. Näitä tietoja olisivat tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä. Komission ohjeistuksen mukaisesti edellä mainitussa liitteessä III tarkoitettuna tuen myöntämispäivänä pidettäisiin veroilmoituksen antamisaikaa. Kohdan 6 lisäämisen johdosta kohtaan 5 tehtäisiin tekninen muutos.

Pykälän *1 momenttiin* ehdotetaan lisättäväksi myös uusi 7 kohta, jonka mukaan julkisia tietoja olisivat maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain mukaisen palautuksen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi *3 momentti*, jonka mukaisesti elokuvatuottajien tuotantotuen verovapaudesta saatavan etuuden ja energiatuotteiden valmisteveron palautuksena saatava etuuden osalta noudatettaisiin, mitä yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa säädetään yksittäisten veroetuutena myönnettyjen tukien julkaisemisesta. Verohallinto tukiviranomaisena huolehtisi veroetuuden muodossa myönnettyjen tukitietojen ilmoittamisesta komission tietojärjestelmään. Verohallinto syöttäisi tietojärjestelmään tuotantotuen verovapaudesta johtuvan 500 000 euron rajat ylittävän veroetuuden määrän yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan 2 kohdassa säädettyjä vaihteluvälejä käyttäen sekä muut ryhmäpoikkeusasetuksen edellyttämät tiedot. Itse tuotantotukien määrän osalta tietojen syöttäminen kuuluisi Suomen Elokuväsäätiölle.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016. Kalastukseen ja vesiviljelyyn myönnettävien valtiontukien osalta julkaisuvelvoitteita sovellettaisiin vasta 1 päivästä tammi-kuuta 2017 alkaen komission kalastuksen ja vesiviljelyn ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 1388/2014 mukaisesti.

Elokuvatuottajien tuotantotuen verovapauden osalta julkaisuvelvollisuus koskisi niitä verovelvollisia, jotka antavat veroilmoituksen 1 heinäkuuta 2016 tai sen jälkeen. Energiaverotukia saavien yritysten olisi ilmoitettava valmisteverotuslain 98 a §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot tukiviranomaiselle vuoden 2016 loppuun mennessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annettuun lakiin (300/2001) uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Tukitietojen julkaisu- ja avoimuusvelvoite

Tukea myöntävän valtion, kunnan, kuntayhtymän, muun julkisyhteisön tai julkisoikeudellisen laitoksen, yhtiön, säätiön, yhdistyksen tai valtion erityisrahoitusyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa yksittäistä valtiontukea koskevat tiedot julkaistaviksi säädetään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 1 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1588/2015 1 artiklan perusteella annetuissa komission ryhmäpoikkeusasetuksissa. Jos yksittäisen valtiontuen myöntäminen perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisessa ilmoitusmenettelystä tehtyyn komission päätökseen, noudatetaan kyseisessä päätöksessä mainittuja julkaisu- ja avoimuusvelvoitteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään valmisteverotuslakiin (182/2010) uusi 98 a ja 98 b § seuraavasti:

98 a §

Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus

Tuensaajan on ilmoitettava tukiviranomaiselle tässä pykälässä säädetty yritystä koskevat tiedot tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen julkaisuvelvollisuuden toteuttamiseksi.

Ilmoitusvelvollisuus koskee tukia, joista säädetään:

- 1) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 4 §:n 2 ja 3 momentissa ja 8 a §:ssä;
- 2) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 4 §:n 2 momentissa;
- 3) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 4 §:ssä.

Ilmoitettavat tiedot ovat:

- 1) yrityksen nimi ja tunniste;
- 2) yritystyyppi;
- 3) alue, jolla yritys sijaitsee;
- 4) yrityksen toimiala.

98 b §

Tietojen ilmoittamismenettely

Kun yritykselle myönnetään 98 a §:n mukaista tukea veronpalautuksena, yrityksen on ilmoitettava veronpalautushakemuksessa mainitun pykälän 3 momentissa mainitut tiedot. Jos kyseessä on muu kuin hakemuksesta veronpalautuksena maksettava tuki, yrityksen tulee rekisteröityä tukiviranomaiselle ja antaa tiedot rekisteröitymisen yhteydessä.

Tuensaajan on ilmoitettava viipymättä 98 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen tietojen muuttamisesta tukiviranomaiselle.

Tiedot merkitään tukiviranomaisen ylläpitämään rekisteriin. Rekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta tukeen vaikuttavasta seikasta. Tukiviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tuen myöntämistä, valvomista ja tietojen julkaisemista varten sekä tietojen ilmoittamismenettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 98 b §:n 1 momentissa tarkoitettun rekisteröitymisvelvollisen, joka harjoittaa toimintaa lain voimaantullessa, on rekisteröidyttävä ja annettava 98 a §:ssä tarkoitettut tiedot tukiviranomaiselle 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä.

3.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin (1260/1996) uusi
26 b § seuraavasti:

26 b §

Sähköverkonhaltijan ja sähköntuottajan tulee vuosittain tuensaajakohtaisesti ilmoittaa valmisteverotuslaissa tarkoitetulle tukiviranomaiselle 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 6 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1248/2013, sekä
lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1253/2009 ja 1248/2013, uusi 6 ja 7 kohta ja 6 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1253/2009 ja 1248/2013, uusi 3 momentti, seuraavasti:

6 §

Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja eräät muut julkiset verotustiedot

Julkisia verotustietoja ovat:

5) sijoitustoiminnan veronhuojennuksesta verovuosina 2013—2015 annetun lain (993/2012) mukaisen sijoituksen kohdeyhtiön nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä sijoitusten yhteenlaskettu euromäärä;

6) elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 §:n 5 kohdan mukaisen verovapaan tuotantotuen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitettut tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä;

7) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaisen palautuksen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä 6 kohdassa mainitun komission asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitettut tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä.

Edellä 1 momentin 6 ja 7 kohdassa tarkoitettujen tuotantotuen verovapautena sekä energiatuotteiden valmisteveron palautuksena saatavan etuuden osalta noudatetaan, mitä 1 momentin 6 kohdassa mainitussa komission asetuksessa säädetään yksittäisten veroetuutena myönnettävien tukien julkaisemisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 7 päivänä huhtikuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström

4.

Laki**verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 6 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1248/2013, sekä
lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1253/2009 ja 1248/2013, uusi 6 ja 7 kohta ja 6 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1253/2009 ja 1248/2013, uusi 3 momentti, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §

6 §

*Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja erät
muut julkiset verotustiedot**Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja erät
muut julkiset verotustiedot*

Julkisia verotustietoja ovat:

Julkisia verotustietoja ovat:

5) sijoitustoiminnan veronhuojennuksesta verovuosina 2013—2015 annetun lain (993/2012) mukaisen sijoituksen kohdeyhtiön nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä sijoitusten yhteenlaskettu euromäärä.

5) sijoitustoiminnan veronhuojennuksesta verovuosina 2013—2015 annetun lain (993/2012) mukaisen sijoituksen kohdeyhtiön nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä sijoitusten yhteenlaskettu euromäärä;

6) *elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 §:n 5 kohdan mukaisen verovapaan tuotantotuen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitetut tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä;*

7) *maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaisen palautuksen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä 6 kohdassa mainitun komission asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitetut tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä.*

Edellä 1 momentin 6 ja 7 kohdassa tarkoitettun tuotantotuen verovapautena sekä energiatuotteiden valmisteveron palautuksena saatavan etuuden osalta noudatetaan, mitä 1 momentin 6 kohdassa mainitussa komission asetuksessa säädetään yksittäisten veroetuutena myönnettyjen tukien julkaisemisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
